

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρ. Μηχ/κών και Μηχ/κών Υπολογιστών
Τομέας Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής
Εργαστήριο Ρομποτικής & Αυτοματισμού

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ

Άσκηση 2. Έλεγχος Pendubot

Υπεύθυνος Εργαστηρίου: Κ. Τζαφέστας / (ktzaf@cs.ntua.gr)
Μεταπτυχιακός Συνεργάτης: Γ. Θανέλλας / (gthanellas@mail.ntua.gr)

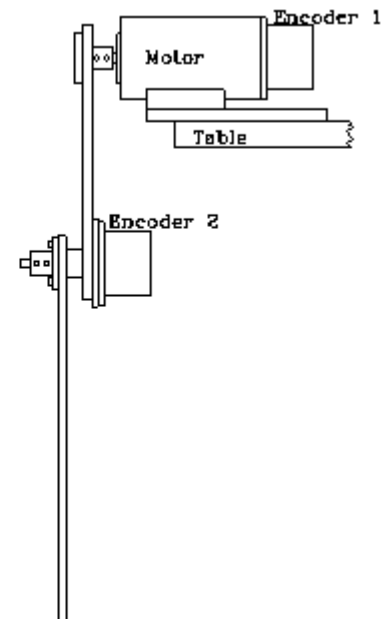
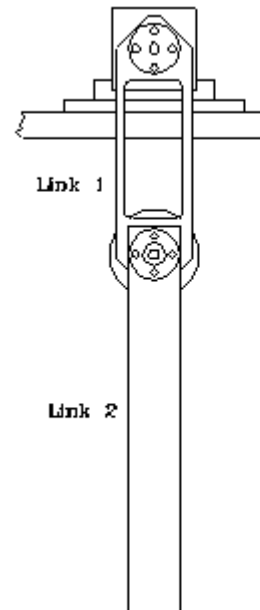
Στόχοι Εργαστηρίου

- Εξοικείωση με την πειραματική ρύθμιση ενός ελεγκτή PD.
- Κατανόηση της επίδρασης συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του δυναμικού ρομποτικού μοντέλου στον ελεγκτή PD.
- Υλοποίηση ενός ελεγκτή ο οποίος θα συμπεριλαμβάνει μη γραμμικούς όρους βασισμένους στο δυναμικό ρομποτικό μοντέλο.
- Πειραματισμός με τη λειτουργία ενός πλήρους μη γραμμικού ελεγκτή (δύο φάσεων).

Πειραματική Διάταξη/1

- Ανάστροφο Εκκρεμές (pendubot)

Πειραματική Διάταξη/2

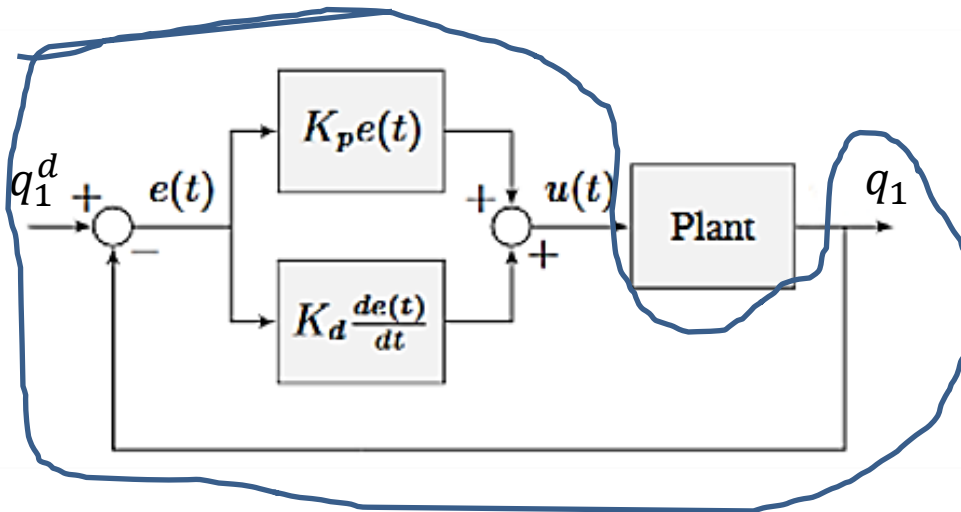
- Ανάστροφο Εκκρεμές (pendubot)

PD Έλεγχος

- Η συνάρτηση ελέγχου δίνεται από την σχέση:

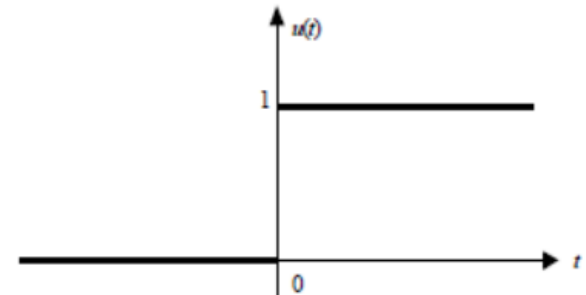
$$u(t) = K_p e(t) + K_d \frac{de(t)}{dt}$$

$$u(t) = \begin{cases} 1, & t \geq 0 \\ 0, & t < 0 \end{cases}$$

$$e(t) = (q_1^d - q_1)$$

$$\frac{de(t)}{dt} = (q_1^{d'} - q_1')$$

Χαρακτηριστικά Απόκρισης

- Μεταβατική
  - Μέγιστη Υπερύψωση (overshoot) : $\frac{q_1^{max} - q_1^d}{q_1^d} \%$
  - Χρόνος Ανύψωσης (rise time) : 10%-->90% της τελικής τιμής
- Μόνιμη
  - Σφάλμα μόνιμης κατάστασης : $e_{ss}(t) = \lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \frac{A}{1+k_p}$

Πειραματική Ρύθμιση Ελεγκτή PD

Στόχος: $q_{1d}(t) = 30^\circ, t \geq 0$

K_p	K_d	e_{ss}	t_{rise} (s)	Overshoot (rad)
1	0			
	0.15			
	....			

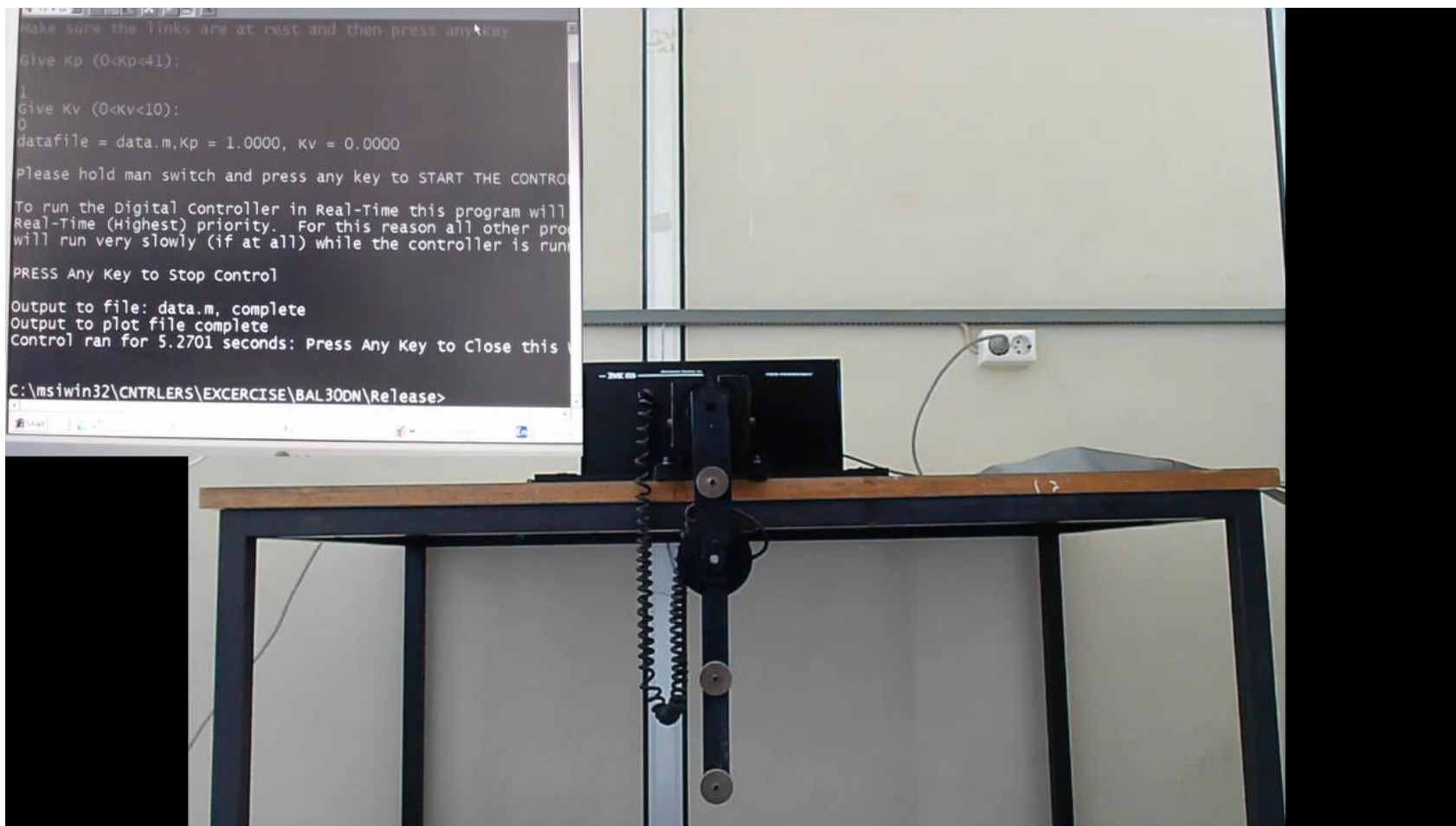

Πείραμα 1

Πείραμα 2

Πείραμα 3

Κρίσιμη απόσβεση (ζ)

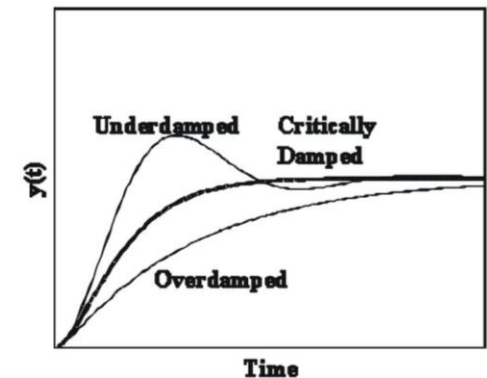
- Η τυπική συνάρτηση μεταφοράς ενός συστήματος δεύτερης τάξης:

$$H(s) = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\omega_n s + \omega_n^2}$$

- Οι ρίζες του χαρακτηριστικής εξίσωσης (πόλοι) ορίζουν την ευστάθεια:

Συντελεστής απόσβεσης	Ρίζες χαρακτηρ. εξίσωσης	Φαινόμενο
$0 < \zeta < 1$	$s_{1,2} = -\zeta\omega_n \pm j\omega_n(1-\zeta^2)^{1/2}$	Υποαπόσβεση
$\zeta = 1$	$s_{1,2} = -\omega_n$	Κρίσιμη απόσβεση
$\zeta > 1$	$s_{1,2} = -\zeta\omega_n \pm \omega_n(\zeta^2 - 1)^{1/2}$	Υπεραπόσβεση
$\zeta = 0$	$s_{1,2} = \pm j\omega_n$	Συντηρούμενη ταλάντωση
$\zeta < 0$	$s_{1,2} = -\zeta\omega_n \pm j\omega_n(1-\zeta^2)^{1/2}$	Αρνητική απόσβεση

Underdamped vs Overdamped

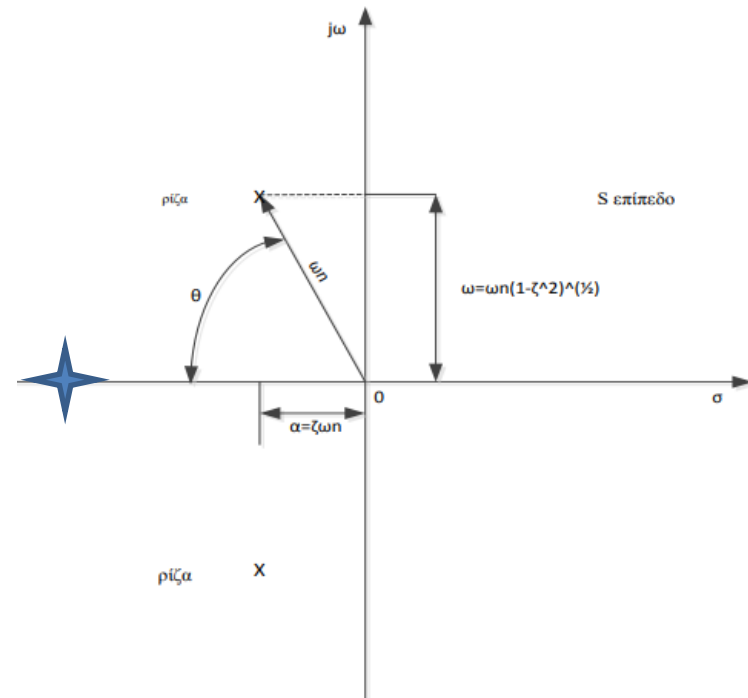

Κρίσιμη απόσβεση (ζ)

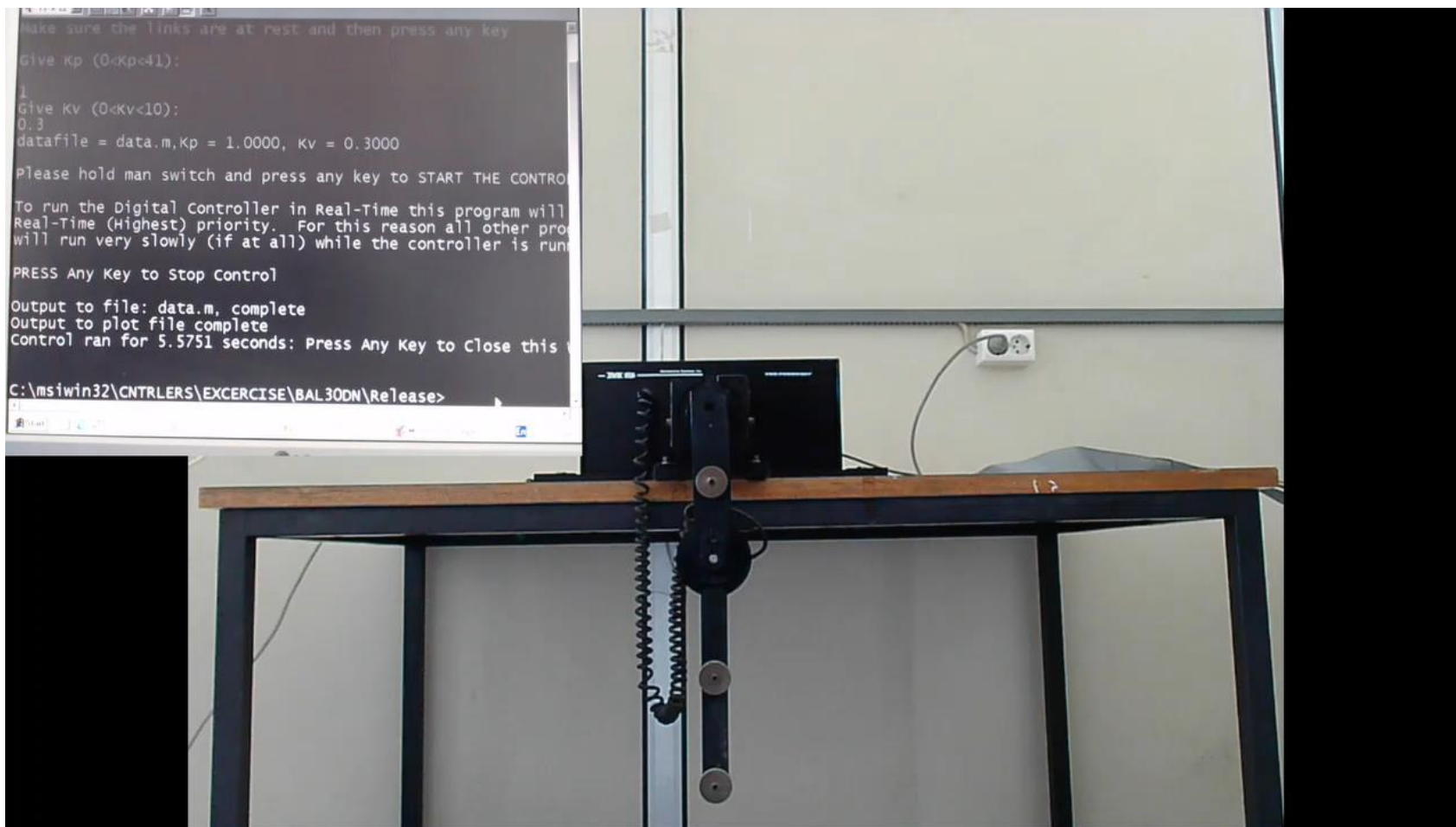
- Η τυπική συνάρτηση μεταφοράς ενός συστήματος δεύτερης τάξης:

$$H(s) = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\omega_n s + \omega_n^2}$$

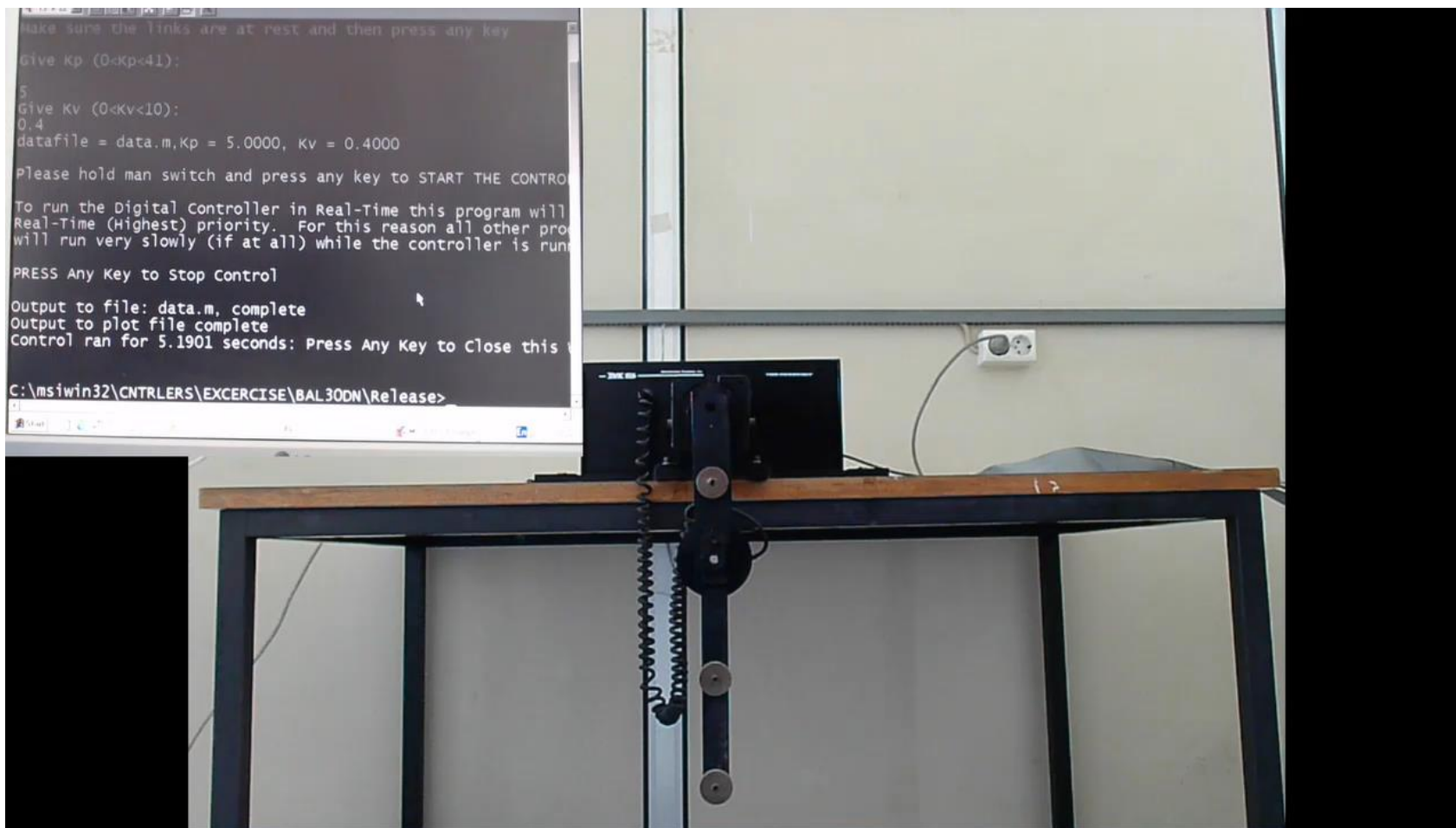
- Οι ρίζες του χαρακτηριστικής εξίσωσης (πόλοι) ορίζουν την ευστάθεια:

Πείραμα 4

Πείραμα 5

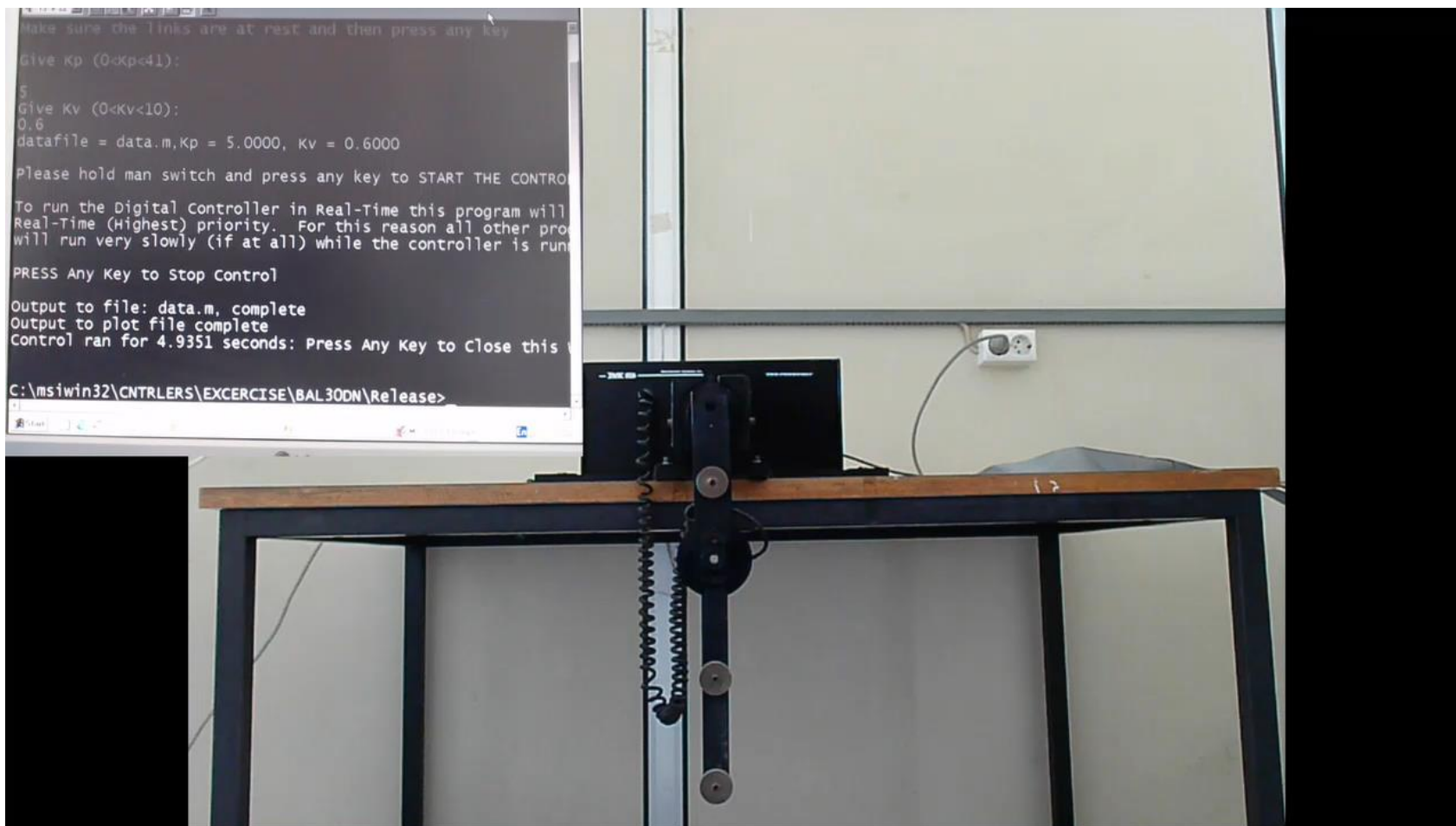
Quiz #1

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρ. Μηχ/κών και Μηχ/κών Υπολογιστών
Τομέας Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής
Εργαστήριο Ρομποτικής & Αυτοματισμού

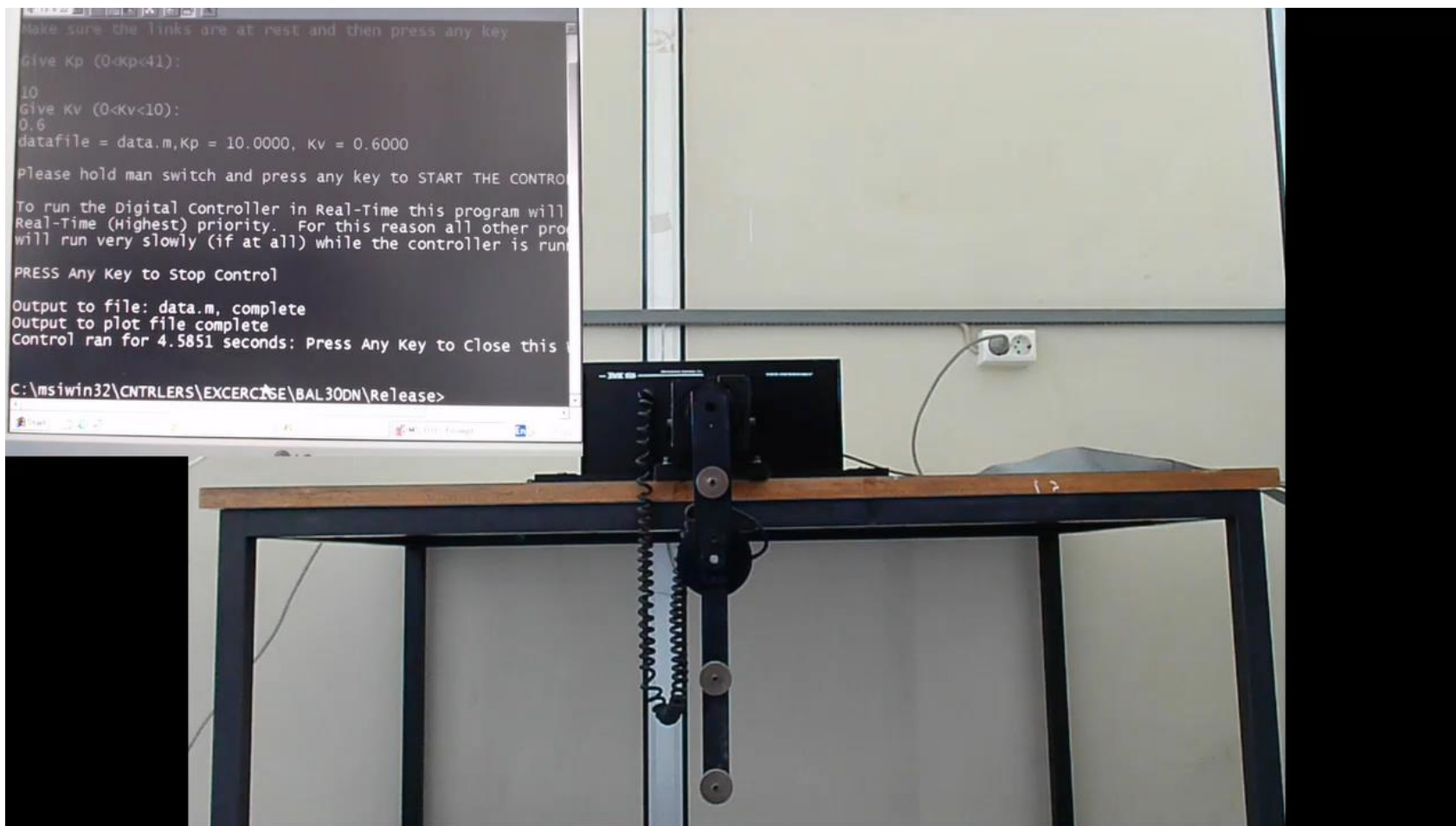

Πείραμα 6

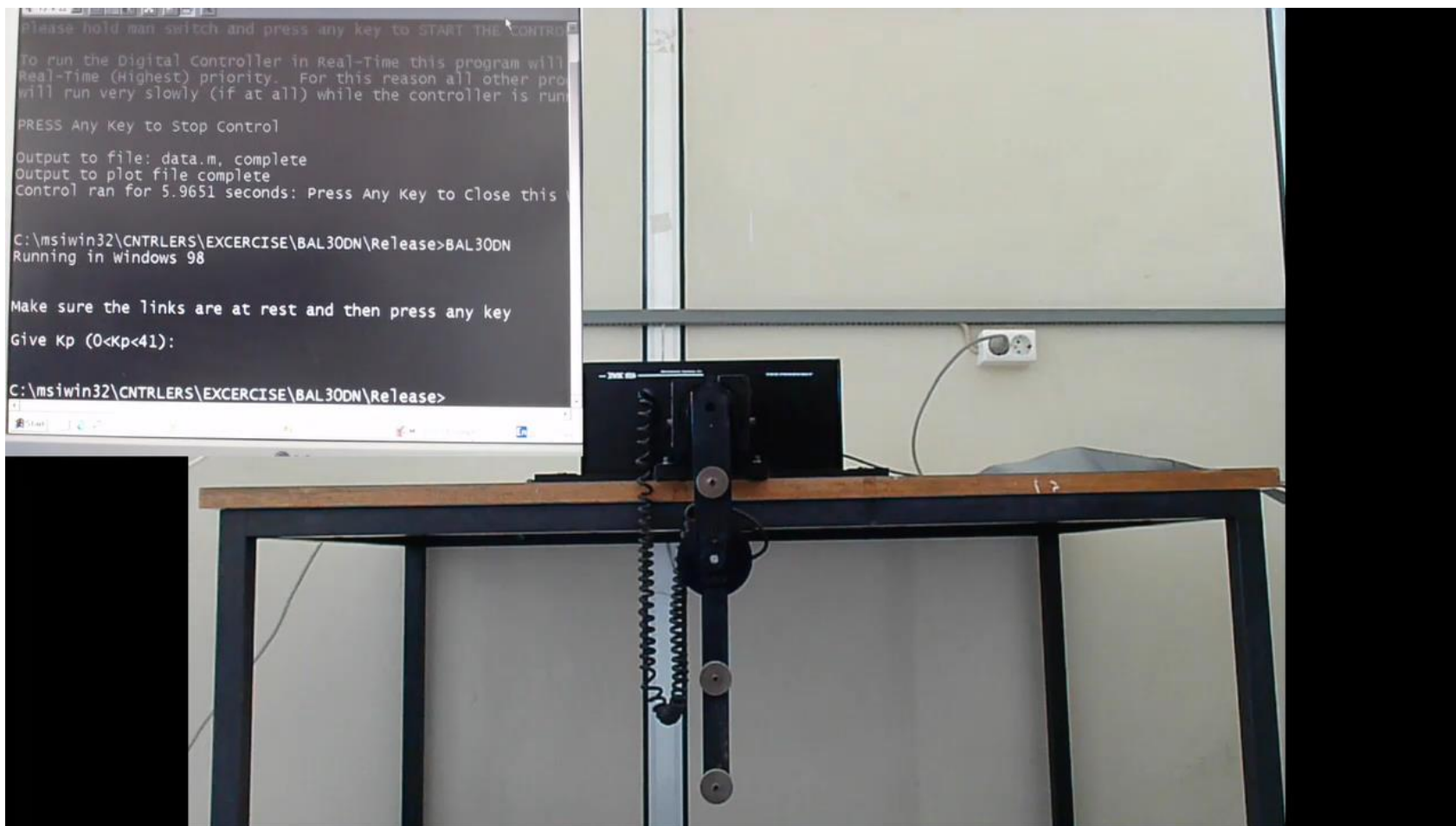

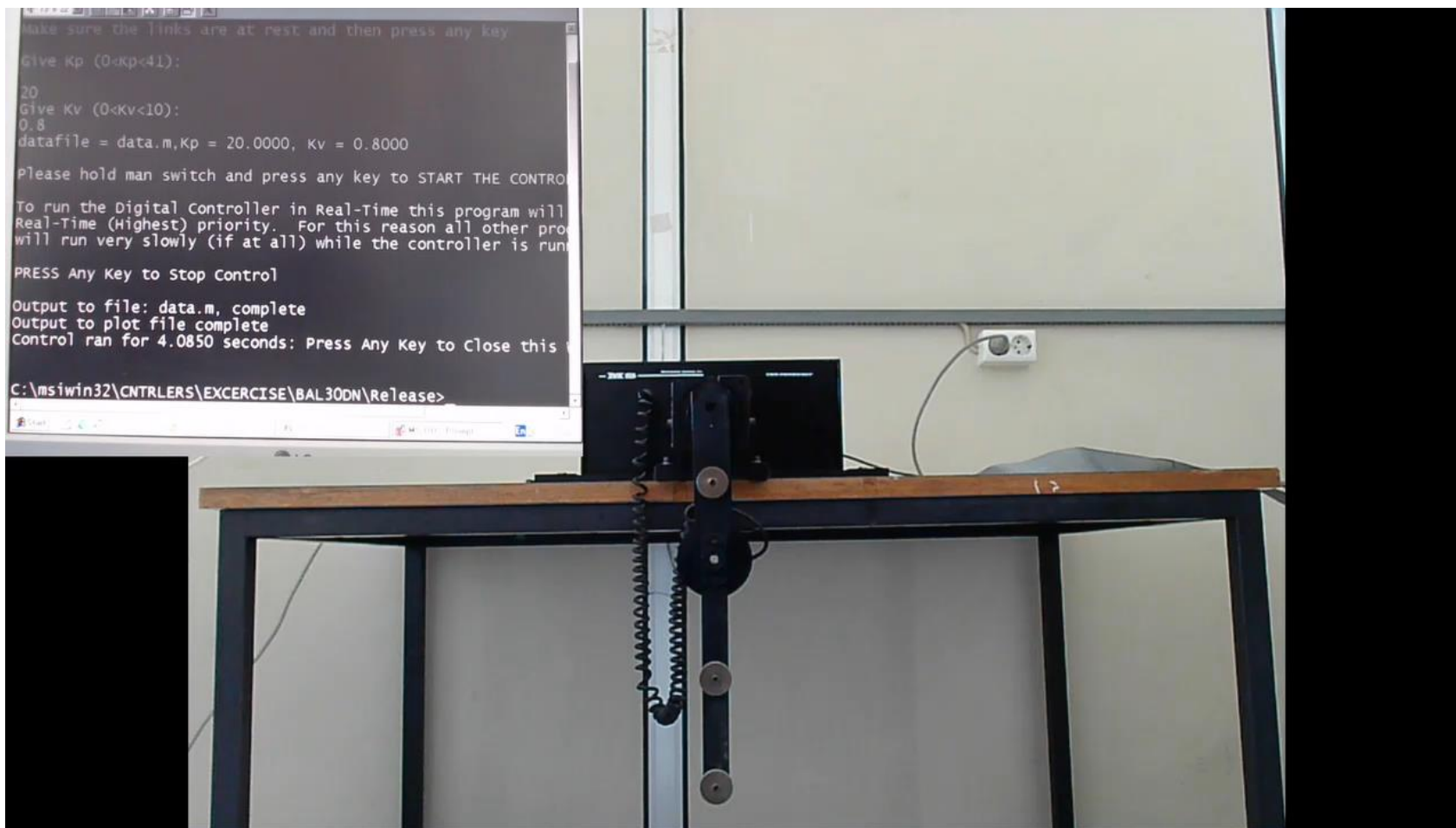
Πείραμα 7

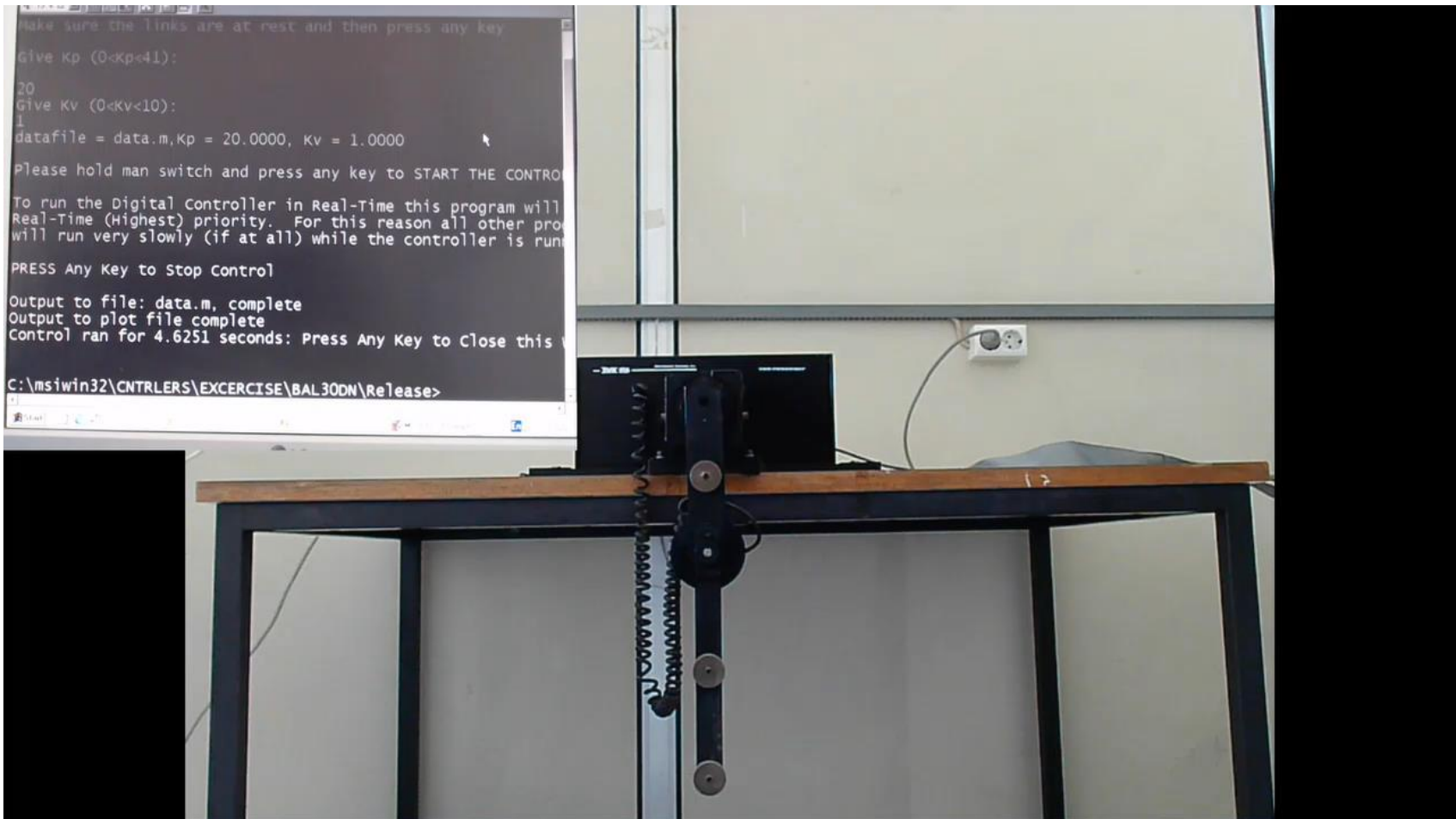
Πείραμα 8

Πείραμα 9

Πείραμα 10

Quiz #2

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρ. Μηχ/κών και Μηχ/κών Υπολογιστών
Τομέας Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής
Εργαστήριο Ρομποτικής & Αυτοματισμού

Magic Force???

Αντιστάθμιση Βαρύτητας

- Από το δυναμικό μοντέλο Lagrange[1] προκύπτει ότι η ροπή εξαρτάται από:

$$\tau = D(q)\ddot{q} + C(q, \dot{q})\dot{q} + g(q)$$

- Για τον έλεγχο θέσης αρκεί να συμπεριλάβουμε στον PD έλεγχο τον όρο $g(q)$:

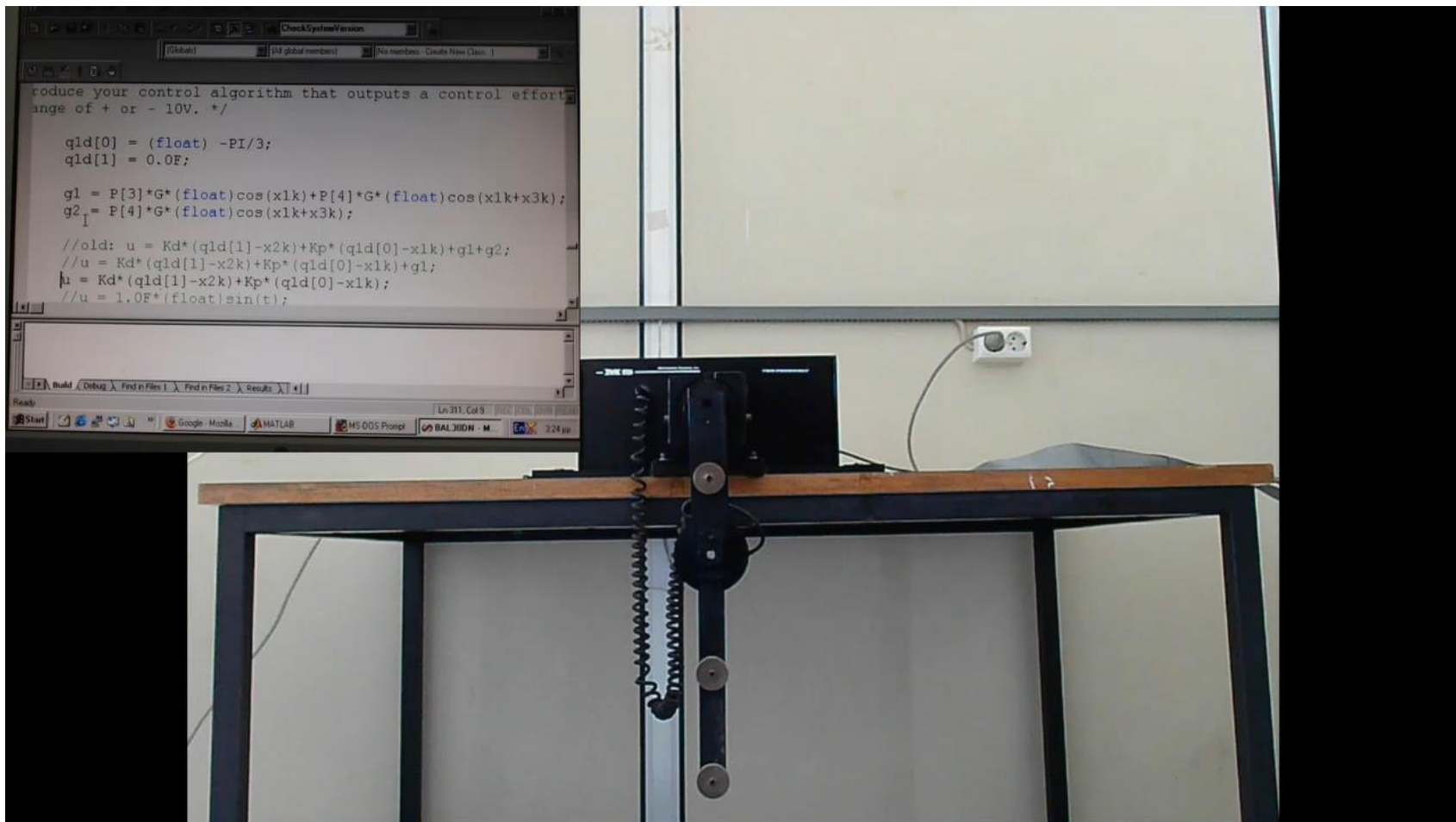
$$u(t) = K_p e(t) + K_d \frac{de(t)}{dt} + \tau_{g(q)}$$

[1] Block, D. J., & Spong, M. W. (1995). *Mechanical design and control of the pendubot*. SAE transactions, 36-43.

Αξιολόγηση Αντιστάθμισης

Μη γραμμικός ελεγκτής 2 φάσεων

- Φάση 1: ταλάντωση:

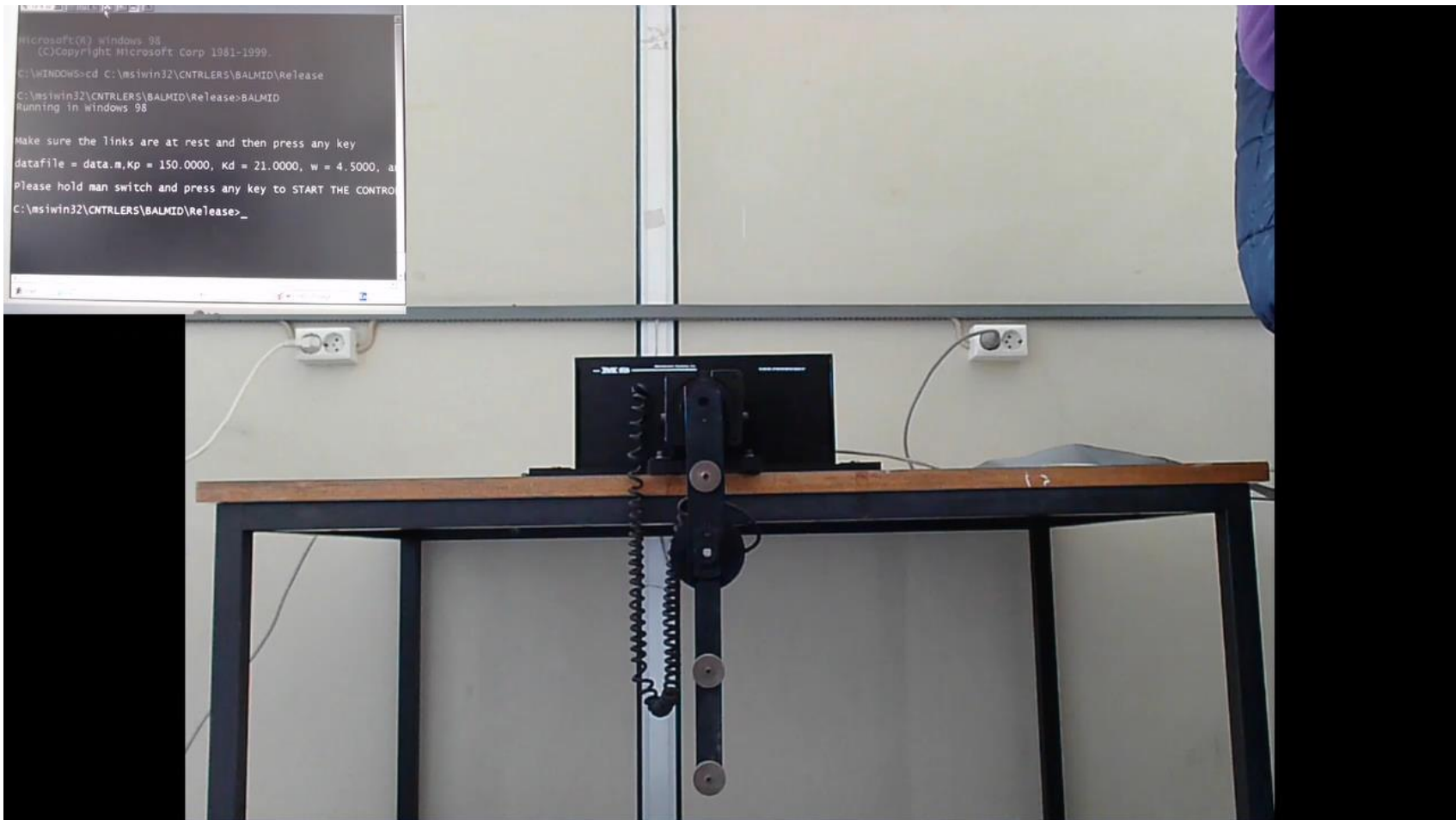
$$\dot{x} = Ax + bu + d$$

- Φάση 2: Εξισορρόπηση:

$$\begin{aligned} V_l(x, t) = \ln(1 + x^T P x) &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} (x^T P x)^n = \\ &= x^T P x - \frac{1}{2} (x^T P x)^2 + \frac{1}{3} (x^T P x)^3 - \dots \end{aligned}$$

Μη γραμμικός ελεγκτής 2 φάσεων

Αναφορά

- Περιγραφή πειράματος και θεωρίας ελέγχου
- 6 Αντιπροσωπευτικά Διαγράμματα μετρήσεων
- 3 διαγράμματα χαρακτηριστικών ($K_p=1$)
- Γιατί $K_p \rightarrow \infty$;
- Τι είναι η αντιστάθμιση και γιατί την κάνουμε;
- Γιατί έχουμε συγκλίνει παραπάνω;
- Περιγραφή μη γραμμικού ελεγκτή 2 φάσεων
- 1 διάγραμμα για τα ζευγάρια (k_p, k_d) που παρουσιάζουν κρίσιμη απόσβεση, σύγκριση με ιδανική καμπύλη.

